

مشهد فقط یک شهر و جغرافیا نیست

موضوع زیارت جهانی است، نگاه به آن باید جهانی باشد و انسان هایی که آن را طراحی می کنند نیز باید جهانی فکر کنند. ولی هنوز این موضوع را متوجه نشده اند، که مشهد یک شهر و جغرافیا نیست. مشهد مرکز مدنیت ساز است. تجمع شیعه در ایران چرا اتفاق افتاد؟ جمهوری اسلامی و ولایت فقیه چرا شکل گرفت؟ نظام جمهوری اسلامی ایران، مبتنی بر تشیع شکل گرفته است. اگر ۹۰ درصد مردم شیعه نبودند، آیا این اتفاق می افتاد؟ این تمدن ساخته شد، زیرا تنها مضجع شریف امام (ع) در این جاست. اولین انقلاب شیعی مثل دیلمیان، سربداران و اولین مبارزه ها علیه امویان و سایر خونخواهی ها، از مشهد و خراسان شکل گرفت. لذا هم وجود حضرت امام رضا (ع) و هم عشق و علاقه مردم ایران، تأثیر گذار بوده است. اگر قرار است، دنیا را، به یک صلح کامل و جهانی دعوت کنیم باید از مشهد این اتفاق بیفتد.

غلبه نگاه اقتصادی بر نگاه فرهنگی در مشهد!

مسئله ای که متأسفانه هم اکنون در مشهد در حال وقوع است حاکمیت موازین اقتصادی بر فعالیت های فرهنگی مرتبط با موضوع زیارت است. تاسیساتی که در سال های اخیر در مشهد ایجاد شده، بر مبنای طرح فرهنگی زیارت نبوده است. سرمایه گذاری ها کلاً بر اساس موازین اقتصادی مثل IIR و زمان بازگشت سرمایه و مانند آن انتخاب و جانمایی شده اند نه بر اساس اقتضائات یک کلان شهر فرهنگی بی بدیل در جهان تشیع. در واقع پروژه هایی که در سال های اخیر در مشهد اجرا شده یا هم اکنون در حال اجرا است، اغلب پروژه های فرهنگی نیست بلکه پروژه های اقتصادی است. جالب است که در برخی از این طرح ها، بانک ها نیز ورود پیدا کرده اند. این به خوبی اقتصادی بودن طرح ها را نشان می دهد. زیربانک های ما حتی دغدغه تولید ندارد چه برسد به دغدغه فرهنگی. اهداف بانک ها اقتصادی است و زمانی که تشخیص دهند طرحی سودآور است و بازدهی مالی دارد، برای مشارکت در آن اعلام آمادگی می کنند. اتفاقی که در مشهد افتاده است و هم اکنون نیز ادامه دارد این است که یک فضای فرهنگی دارد بر اساس موازین اقتصادی آمایش می شود. من این موضوع را بارها به شهرداری و شورای شهر مشهد تذکر داده ام. در حال حاضر نوع ساز و کار پروژه های ساختمانی که در مشهد مشاهده می کنید، توجه فرهنگی و پیوسته دار دوباتوجه اقتصادی شکل گرفته است.

در تمام دستگاه های دولتی حوزه مطالعات فرهنگی ایجاد شود

علی اکبر اشعری عضو کمیته فرهنگ و تمدن شورای عالی انقلاب فرهنگی گفته است: زمانی که به قانون تاسیس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراجعه نماییم، بخشی از وظایف دولت که در قانون اساسی بدان اشاره شده، به این دستگاه اجرایی واگذار گردیده است. وی با تأکید بر این که فعالیت های هر دستگاهی باید دارای پیوست فرهنگی مورد تأیید وزارت ارشاد باشد، اظهار داشت: با توجه به وظیفه ای که برای این وزارتخانه در راستای سبک زندگی در قانون پیش بینی شده است، پیشنهاد می شود در تمام دستگاه های دولتی حوزه مطالعات فرهنگی ایجاد شود که متأسفانه در دولت فعلی مورد توجه قرار نگرفت. با ایجاد حوزه مطالعات فرهنگی می توان از حضور مشاوران فرهنگی برای نیل به اهداف وزارت ارشاد در پیوست های فرهنگی استفاده کرد که این مهم می تواند با حضور معاون وزیر و یا شخص اول هر دستگاه اجرایی محقق شود.

عکس از محمد زائی نیا

توجه به تأثیرات طرح ها و برنامه ها بر نهاد خانواده

آنچه در خانواده محوری بدان نیاز داریم، سیاست و نگاه حاکم بر کل برنامه ریزی ها و سیاست گذاری هاست؛ به این صورت که همه سیاست ها و برنامه ریزی ها، می بایست خانواده گرا باشند. هنگامی که مواد مربوط به قانون کار تدوین می شود، نسبت این مواد قانونی با خانواده در نظر گرفته شود، وقتی که نظام آموزشی را مورد بررسی قرار می دهیم، خانواده را لحاظ کنیم. اگر وزارت نیرو اعلام می کند که در ساعات های اوج مصرف برق، برای مثال از ساعت ۸ تا ۱۲ شب، فشار مصرف برق زیاد است و لازم است سیاستی اتخاذ شود تا مردم مصرف را به ساعات های دیگر، برای مثال به ساعت ۱۲ شب تا ۶ صبح موکول کنند و یک سوم قیمت برق را بپردازند، باید تأثیر چنین روندی بر ساعات استراحت خانواده و روابط همسران را ملاحظه کرد. به گفته وی حاکمیت باید بر اساس نگاه خانواده گرا برنامه ریزی کند، نگاه میان رشته ای داشته باشد. لازم است کارشناسان حوزه های مختلف از جمله کارشناسان اقتصادی، اجتماعی، تربیتی و حقوقی در برنامه ریزی ها دخالت کنند.

شهر اسلامی به نشاط انسانی نیاز دارد نه شادی غفلت

حسن رحیم پور از غدی با تعریف سکولاریزم شهری که در بسیاری از جوامع وجود دارد، گفته است: در سکولاریزم شهری مردم نیازهای متعدد و متکثری مانند نیاز به تفریح، بازار، بهداشت و نیازهای این چنینی دارند. این نیازهای سکولار است اما می شود به این نیازها در کنار عقاید مذهبی پرداخت. مشکل ما این است که برنامه ریزی اسلامی برای شهر اسلامی را از برنامه ریزی برای تفریح و شادی مردم جدا می کنیم. وی تبیین کرد: آنچه در ارزش های اسلامی به آن اشاره شده، داشتن آرامش و دوری از استرس است. علامت یک فرد مومن، یک خانواده و جامعه مومن و مذهبی به نبودن استرس و اضطراب در آن جامعه است. در روایات متعدد داریم که هر چه خانواده و جامعه از اضطراب و استرس دور باشد و آرامش روانی بیشتری داشته باشد به شاخص های اسلامی نزدیک تر است. یکی از تعابیر نادرست در تعریف شهر اسلامی این است که شادی در یک شهر اسلامی جایی ندارد؛ باید بدانیم که در یک شهر اسلامی شور و نشاط و شادی لازمه های ضروری بوده و البته مراد از آن، شادی انسانی است نه شادی غفلت.